

KARTA MODUŁU 2024/2025

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE

COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ

Kierunek studiów:	Dietetyka						
Poziom studiów:	I stopień						
Profil studiów:	praktyczny						
Forma studiów:	stacjonarne						
Nazwa modułu:	Genetyka						
Rodzaj modułu:	Moduł kształcenia podstawowego						
Język wykładowy:	Język polski*						
Rok studiów:	2	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:					
Semestr:	3	Wykład	Laboratorium	Ćwiczenia	Seminarium	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe
Liczba punktów ECTS ogółem:	2	15		15			
Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną						
Wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza z biologii.						

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: Student zdobywa znajomość mechanizmów dziedziczenia, inżynierii genetycznej oraz czynników powodujących choroby genetyczne.

Cel 2: Student zdobywa znajomość metod otrzymywania żywności genetycznie modyfikowanej i aspektów jej stosowania.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH

Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych
wiedzy:		
1	Zna mechanizmy dziedziczenia, genetyczne i środowiskowe uwarunkowania cech człowieka. Zna choroby uwarunkowane genetycznie, ich związek z żywieniem i możliwości leczenia dietetycznego.	K1D_W05
2	Ma wiedzę z zakresu pozyskiwania żywności, w tym metodami niekonwencjonalnymi.	K1D_W09
umiejętności:		
1	Potrafi scharakteryzować zastosowania i osiągnięcia genetyki we współczesnej nauce.	K1D_U21
2	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w odniesieniu do wykonywanej pracy zawodowej.	K1D_U25
kompetencji społecznych:		
1	Posiada umiejętność stałego dokształcania się.	K1D_K02

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Wykład 1	Podstawowe definicje, informacje o mechanizmach dziedziczenia. Kariotyp, fenotyp, genotyp. DNA i RNA - budowa, funkcje, replikacja, kod genetyczny.	2
Wykład 2	Cykl życiowy komórki. Transkrypcja, ekspresja genów, translacja. Mutageneza, naprawa i rekombinacja DNA. Podstawy genetyki molekularnej. Molekularne mechanizmy mutacji, częstość mutacji. Mutacje spontaniczne i indukowane. Typy mutacji.	2
Wykład 3	Genom ludzki. Molekularne podstawy dziedziczenia. Dziedziczenie grup krwi. Choroby genetyczne. Defekty jednogenowe. Mutacje w zaburzeniach jednogenowych. Wykrywanie nosicieli. Geny i rak (onkogeny, geny supresorowe nowotworu, nowotwory dziedziczne)	2
Wykład 4	Genetyka populacji i ewolucji.	2
Wykład 5	Techniki inżynierii genetycznej stosowane do genetycznych modyfikacji żywności lub jej komponentów. Ukierunkowana mutageneza. Geny i konstrukcje genowe. Metody transformacji komórek.	2
Wykład 6	Metody wykrywania zrekombinowanych organizmów w żywności. Rośliny transgeniczne, zwierzęta transgeniczne, drobnoustroje transgeniczne.	2
Wykład 7	Potencjalne korzyści i zagrożenia zastosowania GMO. Przykłady zastosowań żywności modyfikowanej genetycznie. Znakowanie żywności GM. Sytuacja prawna dotycząca GM i bezpieczeństwo żywności.	3

Ćwiczenia

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Ćwiczenie 1	Prawa Mendla. Dominacja pełna, niepełna, kodominacja, naddominacja. Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania cech człowieka. Dziedziczenie.	4
Ćwiczenie 2	Krzyżówki dotyczących dziedziczenia cech.	2
Ćwiczenie 3	Choroby uwarunkowane genetycznie. Leczenie dietetyczne chorób uwarunkowanych genetycznie. Farmakogenetyka. Poradnictwo genetyczne i profilaktyka w chorobach dziedzicznych.	4
Ćwiczenie 4	Metody wprowadzania genów do komórki. Systemy ekspresji heterologicznych genów.	3
Ćwiczenie 5	Wady i zalety żywności GM. Przykłady.	2

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. Metody kształcenia:

- Wykład informacyjny
- Ćwiczenia przedmiotowe
- Praca w zespole

2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:

- Projektor/tablica multimedialna
- Tablica
- Sprzęt laboratoryjny

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Formy zaliczenia:

- zaliczenie z oceną

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

- Aktywność na zajęciach
- Kolokwium/ Sprawdzian pisemny
- Obserwacja
- Prezentacja/ Sprawozdanie

3. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określone są indywidualnie, jednak powinny zachować adekwatność wobec zaplanowanych efektów uczenia się

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA	
Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	30
Udział w wykładach	15
Udział w innych formach zajęć (**)	15
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	20
Przygotowanie do wykładu	-
Przygotowanie do innych form zajęć (**)	10
Przygotowanie do egzaminu	-
Przygotowanie do zaliczenia innych form zajęć (**)	10
Łączna liczba godzin	50
Punkty ECTS za moduł	2
VIII. ZALECANA LITERATURA	
Literatura podstawowa: 1. H. Fletcher, I. Hickey, P. Winter. <i>Krótkie Wykłady Genetyka</i> . Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2018. 2. Wybrane pozycje źródłowe z bieżącego piśmiennictwa polskiego i zagranicznego (wskazane przez wykładowcę). 3. Węgleński P.: <i>Genetyka molekularna</i> . Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2017.	
Literatura uzupełniająca: 1. 1: Bal J.: <i>Biologia molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej</i> . Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2011. 2. Passarge E.: <i>Genetyka. Ilustrowany przewodnik</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2004.	

Na kierunkach studiów, na których obowiązują standardy kształcenia oraz odrębne przepisy określone przez właściwego ministra, karty modułów powinny także uwzględniać powyższe uregulowania

*należy odpowiednio wypełnić

** należy wpisać formę/formy przypisane do modułu określone w programie studiów (ćwiczenia, seminarium, konwersatorium, lektorat, laboratorium, warsztat, projekt, zajęcia praktyczne, zajęcia terenowe, zajęcia wychowania fizycznego, praktyka zawodowa, inne)